

KI-notat nr.: 63/2009- Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Jamtåsbekken vasskraftlag DA/ Sundli kraftverk	
Fylke/kommune:	Sør-Trøndelag/Orkdal	
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign.: <i>Øystein Grundt</i>
Saksbehandler:	Morten Kielland/Sigrun B. Rawcliffe	Sign.: <i>Sigrun B. Rawcliffe</i>
Dato:	10 SEPT 2009	
Vår ref.:	NVE 200707394-13	
Sendes til:	Søker og alle som har uttalt seg til saken	

Søknad om tillatelse til bygging av Sundli kraftverk i Orkdal kommune, Sør-Trøndelag

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Uttalelser til søknaden	4
Søkers kommentar til høringsuttalelsene	11
Tilleggsuttalelse etter NVEs befaring	12
Søkers kommentar til tilleggsuttalelsen fra Fylkesmannen	13
Tilleggsopplysninger fra søker etter NVEs befaring	14
Tilleggsutredning	18
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	19
NVEs vurdering	24
NVEs konklusjon	28
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	29

Sammendrag

Jamtåsbekken vasskraftlag DA har søkt om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Sundli kraftverk i Orkdal kommune. Jamtåsbekken har sitt utspring i Strømtjønnå øst for Fannrem og utløp i Orklavassdraget. Vasskraftlaget består av alle rettighetshaverne i vassdraget som blir berørt av utbyggingen.

Kraftverket er planlagt å utnytte et samlet fall på 211 m. Installert effekt blir 1,35 MW som gir en beregnet midlere årsproduksjon på 5,3 GWh etter justering av søknaden.

Det er søkt om å benytte Strømtjønnå som inntaksmagasin. Strømtjønnå er Orkdal kommunes reservevannkilde. Det ble opprinnelig søkt om å regulere Strømtjønnå mellom HRV på kote 242,4 og

LRV 238,4. Reguleringen er siden justert til 1 m regulering om sommeren (20.mai -20.august) og 2 m resten av året. Fra inntaket skal vannet føres i en omkring 2 km lang nedgravd rørgate.

Jamtåsbekken renner for det meste i skogkledd dal og vassdraget er ikke godt synlig i landskapet. Jamtåsbekken har anadrom fisk opp til 100 m ovenfor tenkt kraftverks plassering. Prosjektet er omsøkt uten slipp av minstevannføring.

Orkdal kommune er positiv til utbyggingen. De bemerker at deler av Strømtjønna er viktig viltområde med bla hekking av storlom. Kommunen forutsetter at rørgatetraseen vil følge eksisterende vei for redusert omfang av utbyggingen.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag går ikke imot en utbygging, men stiller visse vilkår for gjennomføring av prosjektet. Det bør slippes minstevannføring og reguleringshøyden i Strømtjønna bør ikke overskride 2 m. Kraftstasjonene bør flyttes til ovenfor anadrom strekning.

Sør-Trøndelag fylkeskommune mener at prosjektet kan gjennomføres med krav om dokumentasjon av nyere tids kulturminner tilknyttet tidligere aktivitet i vassdraget.

Direktoratet for naturforvaltning mener at utbyggingen kan gjennomføres på visse betingelser. Av hensyn til anadrom fisk må kraftstasjonen flyttes ovenfor anadrom strekning og installeres med forbislippingsventil. Det må slippes minstevannføring.

Sametinget har ingen merknader til søknaden.

Arne M. Stokka er en av grunneierne bak prosjektet og ber om at regulering av Strømtjønna blir så skånsom som mulig av hensyn til fritidsaktiviteter knyttet til vannet.

Sigmund Engen er en av grunneierne bak prosjektet. Han er sterkt imot at kraftstasjonen skal bygges i nærheten av hans eiendom grunnet mulig støy og at elva er anadrom på aktuelle strekning.

En utbygging av Sundli kraftverk vil gi økt verdiskapning for fallrettighetseierne i lokalsamfunnet. Kraftverket vil også gi et visst bidrag til økt kraftproduksjon.

NVE mener at de negative virkningene ved utbygging og drift i rimelig grad kan avgrenses til et akseptabelt nivå med avbøtende tiltak. Slike tiltak vil være krav om minstevannføring om sommeren, restriksjon på regulering av Strømtjønna i hekkeperioden for storlom og flytting av kraftstasjon ovenfor anadrom strekning.

Etter en samlet vurdering av det omsøkte prosjektet og innkomne høringsuttalelser, finner NVE at fordelene ved å bygge og drifte Sundli kraftverk er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser som blir berørt. Kravet i vannressursloven § 25 er derfor oppfylt.

I medhold av vannressursloven § 8 gis det tillatelse til å bygge Sundli kraftverk. Tillatelsen blir gitt på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Jamtåsbekken vasskraftlag DA, datert 3.9.2007:

"Jamtåsbekken vasskraftlag ønsker å utnytte vannfallet fra Strømtjønna til Sagvollen i Orkdal kommune i Sør-Trøndelag fylke til kraftproduksjon og søker om tillatelse til følgende utbygging:

1. *Etter lov av 24. november 2000 om vassdrag og grunnvann om tillatelse til:*
 - *Bygging av Sundli kraftverk, i hovedsak etter de planer som kommer fram i søknaden.*
2. *Etter lov av 29. juni 1990, nr 50 om produksjon, omforming, omsetning og fordeling av energi med mer om tillatelse til:*
 - *Å installere et aggregat på inntil 1,4 MVA med nødvendige elektriske anlegg*
 - *Å installere nødvendig kopplingsanlegg med nettilknytning*
 - *Elektrisk konsesjon på 22 kV jordkabel fra kraftstasjon fram til eksisterende linje.*
3. *Etter lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensning med mer om tillatelse til å gjennomføre tiltaket.*

Det er grunneierne som har fallretten som gjennom Jordskifteverket har dannet laget og fordelt fallrettene. Fallrettshaverne har dannet laget etter vedtektene og er enige om å søke konsesjon."

Fra utredningen av prosjektet refererer vi følgende:

"2.1 Hoveddata for kraftverket

AREAL OG VANNMENGDER		
Nedbørfelt	km ²	17,5
Avrenning	l/s, km ²	24,3
Gjennomsnitt vannføring (1970-99)	m ³ /s	0,433
Lavvannføring før 1964 *	l/s	30,5
DATA FOR KRAFTVERKET		
Midlere fallhøyde	m	211
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,463
Slukeevne, maks	m ³ /s	0,8456
Slukeevne, min ca	m ³ /s	0,07
Installert effekt, maks	MW	1,35
Brukstid	t	3988
Magasinvolum	mill m ³	0,381
HRV	kote	242,4
LRV	kote	238,4
Inntak	kote	238,4
Turbinakse	kote	31,4
Rørlengde	m	2100
Rørdiameter	cm	80

DATA FOR PRODUKSJON		
Vinterproduksjon	GWh	2,775
Sommerproduksjon	GWh	2,420
Årsproduksjon	GWh	5,195
Installert effekt	MW	1,35
DATA FOR ØKONOMI		
Byggekostnad	mill NOK	11,4
Utbyggingspris	NOK/kWh	2,20
GENERATOR		
Ytelse	MVA	1,35
Spennning	kV	0,690
TRANSFORMATOR		
Ytelse	MVA	1,4
Omsetning	kV/kV	0,690/22
JORDKABEL/KRAFTLINJE		
Lengde	m	120
Nominell spenning	kV	22

** Siden 1964 har det ikke vært naturlig avrenning fra Strømtjønna pga vannforsyninga, og fortsatt går mye vann i røret på 25/22,5 cm diameter ned til kloringsanlegget og ut derfra, enten i bekken igjen eller ut på nettet. ”*

Uttalelser til søknaden

NVE har mottatt følgende høringsuttalelser til søknaden:

Orkdal kommune fattet følgende vedtak i kommunestyret den 28.5.2008:

”Orkdal kommune ser positivt på utbygging av Sundli kraftverk.

Orkdal kommune har for øvrig følgende merknader til høringen:

- Orkdal kommune har ikke fått tiltaket til vurdering i forhold til planstatus i området.*
- Deler av området ved Strømtjønna er vist som svært viktig viltområde i kommunens viltkart, i forhold til nevnte prosjekt og regulering av vannet er hekking av Storlom sentralt.”*

NVE refererer videre fra saksfremlegget:

”Vurdering

Området er vist som landbruks, natur og friluftsområde sone 1 i kommuneplanens arealdel. Oppføring av, eller fradeling til spredt bolig, -nærings- eller fritidsbebyggelse er ikke tillatt.

Jfr NVEs faktaark nr 4 2005 ”bygging av små kraftverk” må alle kraftutbygginger, både de som trenger og de som ikke trenger konsesjon etter vannressursloven avklares i forhold til arealplaner for det aktuelle området. Kommunen skal avgjøre om det kan gis dispensasjon fra arealplanen eller om det må utarbeides reguleringsplan. Utbygger er selv ansvarlig for å få avklart dette. For kraftverk som får konsesjon er det ikke nødvendig med byggetillatelse etter

plan- og bygningsloven. Det er derfor kommunens oppgave å vurdere om det skal utarbeides reguleringsplan for berørt areal eller gis dispensasjon fra kommuneplanen. Byggesøknad er i dette tilfellet ikke aktuelt.

Jfr. beskrivelse til kommuneplanens arealdel vedtatt 24.10.07 sak 90/07 ser Orkdal kommune positivt på utbygging av mikro/minikraftverk der hvor forholdene ligger til rette for dette.

Ut i fra vedlagte beskrivelser fra blant annet MIKRAST prosjektet (Miljøvennlige kraftverk i Sør- Trøndelag) er utbygginga vurdert til "et meget godt MIKRAST - prosjekt i Orkdal"

Kommunen har imidlertid ikke fått en konkret henvendelse i forhold til planstatus for det aktuelle prosjekt. Det har derfor ikke vært foretatt en konkret vurdering i kommunen på om det skal gis dispensasjon eller utarbeides reguleringsplan for det aktuelle området.

Området ved Strømtjønna er vist som viktig viltområde i kommunens viltkart, viktig hekkeområde for hensynskrevende fugler og leveområde for blant annet Oter. I forhold til nevnte prosjekt og regulering av vannet er Storlom den aktuelle hensynskrevende art. Siste registrerte hekking ved Strømtjønna er 2005. Arten hekker både i Byavatnet, Munklitjønna og Strømtjønna.

Kvamsbekken/Follobekken som gytebekk synes å ikke bli skadelidende av aktuelle prosjekt.

Det er vist til at ledningsnettets stort sett følger eksisterende vegtrasser, og det synes derfor som tiltaket er av mindre omfang når det gjelder inngrep i LNF.

(...).

Orkdal kommune ved Hovedutvalg forvaltning fattet følgende vedtak 15.4.2009:

"Hovedutvalg forvaltning gir i medhold av plan- og bygningslovens § 7 dispensasjon fra LNF-område i kommuneplanens arealdel vedtatt 24.10.07 for skisserte rørgater og kraftstasjon til Sundli kraftverk.

Som særlige grunner vurderes at kommuneplanens arealdel åpner for mini/mikrokraftverk der forholdene ligger til rette for det. Utbygging vurderes også til å ikke føre til noen større tekniske inngrep som tilsier at området bør inngå i reguleringsplan.

Bakgrunn for saken

Jamtåsbekken vasskraftlag DA søker i brev datert 26.08.08 om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel, landbruks, natur og friluftsområde for plassering av rørgater og kraftstasjon til Sundli kraftverk.

(...)

Vurdering

I landbruks, natur og friluftsområder er det forbud mot bygge- og anleggsvirksomhet som ikke er tilknyttet stedbunden næring, samt at eventuelle naturressurser og friluftsinnteresser skal ivaretas i disse områdene.

Mikro- og minikraftverk er i utgangspunktet ikke regnet inn i arealkategorien landbruk, natur og friluftsområde. Jfr. beskrivelsen til kommuneplanens arealdel vedtatt 24.10.07 sak 90/07 ser Orkdal kommune positivt på utbygging av mikro/minikraftverk der hvor forholdene ligger til rette for dette. Orkdal kommune uttalte i sin høringsuttalelse til konsesjonsbehandlingen at (kursivert) "Orkdal kommune ser positivt på utbygging av Sundli kraftverk". Momenter rundt fugle/dyreliv ble også tatt opp i denne høringsuttalelsen.

På bakgrunn av befarings med NVE høsten 2008 har det blitt lagt frem alternative rørtraseer (vedlegg). Plan og forvaltning og Orkla landbruk var til stede på befarings høst 2008. På bakgrunn av dette har Orkla landbruk følgende merknader (pr telefon 31.03.09):

"Alternativ c fra Strømtjønna og videre alternativ d synes å være alternativ som gir minst naturinngrep. Området ved Stampfussfossen nedre er også bratt og lite egnet for rørtraseen jfr. NVEs vurderinger under befarings. I tillegg bør eventuell utbygging samkjøres med eventuell opprusting av Strømtjønnevegen. Viser også til Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sine vurderinger om plassering av kraftstasjon.

Rørtraseer vil bli vurdert av NVE.

Andre momenter rundt biologisk mangfold i området og geologiske forhold blir ivaretatt gjennom konsesjonsbehandlingen. Det foreligger en uttalelse fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag om å flytte plassering av kraftstasjonen ca 100m oppstrøms for å ta hensyn til oppgang av laks og sjørret, noe som vil bli vurdert av NVE.

Selve fradelingen av kraftstasjonen må godkjennes av kommunen/Orkla landbruk.

Nabovarsling:

Naboer er varslet. Det er ikke mottatt skriftlige merknader til varselet. Kommunen har imidlertid fått en henvendelse på telefon fra en nabo som er noe bekymret for støy. NVE er varslet om dette og sier at det kan bli noe støy fra en kraftstasjon. Nabo er bedt om å ta kontakt med NVE.

Med hensyn på at Kommuneplanens arealdel åpner for utbygginger av mikro/minikraftverk og at dette tiltaket er vurdert til å være "et meget godt MIKRAST prosjekt" (miljøvennlige kraftverk i Sør-Trøndelag) vil Rådmannen anbefale at det gis dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for utbygging av Sundli kraftverk. Med bakgrunn i at tiltaket blir vurdert gjennom konsesjonsbehandling og at tiltaket ikke skal føre til noen større utbygging uten en nedgravd rørtrase kan Rådmannen ikke se at det foreligger behov for utarbeidelse av reguleringsplan.

Rådmannen vil imidlertid vise til ovennevnte merknader rundt rørtraseer, plassering av kraftstasjon og støy og anbefaler også at utbygging utføres så skånsomt som mulig for området med hensyn på naturinngrep.

(...)."

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag uttalte i brev datert 11.6.2008:

"(...)

Fylkesmannens vurdering

Det er ikke utarbeidet egen miljørapport for prosjektet, men det henvises til offentlige rapporter for miljø og biologisk mangfold. Det er også utarbeidet faktaark gjennom MIKRAST- prosjektet. Etter Fylkesmannens oppfatning gir søknaden et tilfredsstillende bilde av problematikken rundt utbyggingen, og det synes ikke å være behov for ytterligere biologisk dokumentasjon.

Fylkesmannen har i henhold til den foreliggende MIKRAST-rapporten merket seg følgende:

- Ingen viktige naturtyper, blant annet fossesprøytlokaliteter, blir berørt.
- Utbyggingen berører ikke vernete områder.

- *Friluftslivet i området vil neppe bli vesentlig berørt, da de viktige utfartsområdene ligger oppstrøms inntaksmagasinet. Det er for øvrig ikke angitt friluftslivsverdier i planområdet i FRIDA- registeret.*
- *Inngrepsfrie områder (INON) blir ikke redusert.*
- *Utbyggingen vil ikke innebære vesentlige terrengendringer.*
- *Det er påvist hekkende Storlom i Strømtjønna, senest i 2005. Det er uklart om en 2-m regulering vil virke negativt inn på hekkingen. Det er imidlertid påvist hekkende storlom oppstrøms i både Munklitjønna og Byavatnet, slik at den neppe vil forsvinne fra området. En reguleringshøyde på 4 meter vil imidlertid kunne gjøre Strømtjønna uegnet som hekkebiotop.*
- *Det er ingen fiskeinteresser av betydning i vassdraget på strekningen fra inntaket og ned til kraftverket. Det blir opplyst at det er en ørretbestand i Strømtjønna, og en regulering på 4 meter vil kunne begrense næringsgrunnlaget for denne. Det blir imidlertid opplyst at reguleringen foreløpig ikke vil bli utnyttet fullt ut, og at vannstanden vil holdes over kote 240,4 så lenge Strømtjønna har status som reservevannkilde. Reguleringen vil foreløpig utgjøre 2 meter, som neppe vil virke merkbart inn på fiskebestanden. Dersom kommunen frigir vatnet som reservevannkilde, vil hele reguleringshøyden på 4 meter bli utnyttet.*
- *Det finnes spor av eldre kraftverk på strekningen, samt annen aktivitet. Sør-Trøndelag fylkeskommune har uttalt at det bør stilles krav om at sporene og restene etter kraftstasjon, rørgate, kvernhus, mølle, sagverk og stamphus dokumenteres. Det konkluderes med at Jamtåsbekken er å betrakte som et av de bedre prosjekt med tanke på konfliktgrad.*
- *Siden 1964 har det ikke vært naturlig avrenning fra Strømtjønna. I dag fungerer vatnet som reservevannkilde, men ledningen fra inntaket til kloringsanlegget fører fremdeles 20-30 l/s i ledningen for beredskap og prøvetaking. Vannføringen nedstrøms dammen i Strømtjønna har derfor vært kunstig redusert siden 1964.*
- *Det er ikke anført slipp av minstevannføring fra Strømtjønna. Ca. 500 meter nedstrømtjønna kommer bekken fra Langtjønna inn, som utgjør ca 12 % av vannmengden i bekken nedstrøms. Det blir anført at restvannføringen vil bli ca. to ganger normal lavvannføring. Lenger nede kommer det også inn to mindre bekker.*
- *Vassdragsselementer som Øvre og Nedre Stamhusfossen og Sagvollfossen er i dag berørt av redusert vannføring, og utbyggingen vil til tider redusere vannføringen i fossene ytterligere. Særlig gjelder dette Øvre Stamphusfossen, som ligger ovenfor samløpet med Langtjønnebekken.*
- *Vassdraget har oppgang av anadrome laksefisk. Fisken finnes i første rekke på vassdragets nedre partier (Follobekken), men fisk, i første rekke sjøørret, kan gå opp til Sagvollfossen, som ligger ca. 100 meter oppstrøms avløpet fra kraftstasjonen. Dette anses ikke å gi merkbar effekt på produksjonen av laks og sjøørret i vassdraget.*
- *Det opplyses at demningen i Byavatnet vil bli brukt til å ta opp flomtopper, og at magasinet i Strømtjønna vil bli brukt til å samle opp vann når det er så lite vann at kraftverket ikke kan kjøres. Dette vil kunne redusere vannføringen i vassdraget i større grad enn under dagens forhold, men neppe slik at det vil få betydning for anadrome laksefisk i vassdraget.*

- Fylkesmannen kan ikke se at en utbygging vil medføre utslipp som kan føre til nevneverdige endringer av vannkvaliteten i vassdraget. Tiltaket behøver derfor ingen særlig tillatelse i henhold til forurensningsloven, jfr. lovens § 8.

Konklusjon

Fylkesmannen kan ikke se at det foreligger vesentlige forhold som skulle tilsi at utbygginga av Sundli kraftverk ikke kan gjennomføres. Det er imidlertid uheldig at det ikke er anført slipp av minstevannføring på den ca. 500 meter lange strekningen ned til samløpet med Langtjørnbekken. Denne problemstillingen bør derfor komme fram under sluttbefaringen. Fylkesmannen stiller seg også skeptisk til en reguleringshøyde på 4 meter, og vil ut fra biologiske og estetiske forhold anbefale at denne ikke skal overskride 2 meter.”

Fylkeskommunen i Sør-Trøndelag har uttalt følgende i brev datert 28.4.2008:

”Automatisk fredete kulturminner

Sør-Trøndelag fylkeskommune har fått ovennevnte konsesjonssøknad til uttalelse for å vurdere forholdet til automatisk fredete kulturminner.

Det er ikke registrert automatisk fredete kulturminner innenfor inngrepsområdene. Selv om kulturminneregisteret er noe mangelfullt, vurderer vi det slik at det vil være relativt liten risiko for at tiltaket skal komme i konflikt med automatisk fredete kulturminner.

Vi har da ingen spesielle merknader til den aktuelle søknaden, men tillater oss likevel å minne om den generelle aktsomhets- og meldeplikten etter Kulturminnelovens §8. Dersom det under arbeidet i marka skulle komme fram noe spesielt som kan være spor etter eldre utnyttelse av utmarka, ber vi om at arbeidet blir stanset og at Sør-Trøndelag fylkeskommune blir varslet. Denne anmodningen må formidles til de som skal foreta de konkrete arbeidene i marka.

Nyere tids kulturminner

Fylkeskommunen har ikke hatt kapasitet til befaring av området med henblikk på mulige verneverdige kulturminner eller kulturspor som berøres av utbygginga. I fakta-arket fra MIKRAST henvises det til at det har vært et kraftverk i vassdraget tidligere/gammel rørtrase, samt at det tidligere har vært drevet sagverk, kverner, møller og stamphus.

Dette er kulturminner som det er få eksempler igjen av i fylket. Industriaktiviteten til Løkken verk og aktiviteten på Strandheim bruk var ledende og kontrollerende for industriutviklingen i hele dalføret, det er derfor ikke usannsynlig at sporene etter aktivitet i dette vassdraget også har en slik tilknytning. Dette er imidlertid ikke undersøkt.

Det bør derfor stilles krav om at sporene og restene etter kraftstasjon og rørgate, kvernhus, mølle, sagverk og stamphus dokumenteres. Dette kan gjøres ved en kort beskrivelse, kartfesting og ved oppmåling og fotografering før tiltak igangsettes i terrenget.

Friluftsinnteresser

Det er ikke angitt noen områder som kommer i direkte berøring med tiltaket i FRIDA-registeret. Området ovenfor Strømsvatnet er derimot et utfarssted både vinter og sommer. Det vil derfor være viktig at et evt. tiltak tilpasses på en slik måte at dette områdets verdi som friluftsområde ikke blir forringet, og at inngrep forbundet med tiltaket i størst mulig grad holder seg til allerede eksisterende inngrep.

MIKRAST

MIKRAST-Miljøvennlige kraftverk i Sør-Trøndelag har befart prosjektet i Strømtjønna/Jamtåsbekken og vurdert prosjektet til å være et godt prosjekt med akseptabelt konfliktnivå. Nyere tids kulturminner tilknyttet tidligere aktivitet i vassdraget bør derimot dokumenteres.

(..)

Konklusjon

Fylkeskommunen ser på Jamtåsbekken som et bedre prosjekt med tanke på konfliktgrad. Men det legges vekt på viktigheten av å dokumentere sporene og restene etter kraftstasjon og rørgate, kvernhus, mølle, sagverk og stamphus.

I tillegg til aktsomhet til eventuelle kulturminner i området er det også viktig at inngrepet blir gjort på en så skånsom måte som mulig i forhold til landskapshensyn og friluftsliv.”

Sametinget har i brev datert 30.4.2008 uttalt:

”Etter vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi ikke se at det er fare for at tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sametinget har derfor ingen spesielle merknader til planforslaget.

Skulle det under arbeid i marken komme fram gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget omgående, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd. Vi forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken.

Vi minner om at alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk freda i følge kml. § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være hustufter, gammetufter, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kml. §§ 3 og 6.

Vi gjør forøvrig oppmerksom på at denne uttalelsen bare gjelder Sametinget, og viser til egen uttalelse fra Sør-Trøndelag fylkeskommune.”

Arne Stokka, på vegne av seg selv og Axel Bruun, grunneiere og søkere, har i e-post datert 8.9.2008 uttalt:

”(…)

Som medlem av kraftlaget ønsker vi et så godt økonomisk grunnlag som mulig for et framtidig minikraftverk. Et godt økonomisk grunnlag er avhengig av at en kan utnytte mest mulig av vanntilsaget til kraftproduksjon (minst mulig vann renner over dammen), et annet moment er at en må kunne produsere mest mulig når kraftprisen er høy. Spørsmålet om reguleringshøyde er i denne sammenheng viktig. Som grunneiere rundt Strømtjønna er undertegnede også opptatt av de miljømessige og estetiske sidene ved bruken av Strømtjønna som kraftmagasin. Spørsmålet om reguleringshøyde og de estetiske konsekvensene av dette ble tatt opp med Steinar Røhme tidligere i sommer, og jeg oppfattet at vi var enige om at en av estetiske hensyn måtte unngå sterk nedtapping av tjønna, i alle fall i den isfrie perioden. Dette er imidlertid ikke reflektert i tilsvaret.

Hensikten med denne henvendelsen er både å beskrive hvordan reguleringshøyden tidligere har vært praktisert, og å illustrere konsekvensen av en regulering på 4m. Ut fra det vi kjenner til, ble Strømtjønna i sin tid demt opp 4 m, og konsesjonen med en reguleringshøyde på 4 m som ble gitt til vannverket henger sammen med dette. Så vidt vi vet, har denne reguleringshøyden aldri vært benyttet i forbindelse med vannforsyningen. Den største reguleringshøyden vi har registrert (i den isfrie årstiden) er på 1 - 1,5 m. Unntaket er noen få tilfeller av nedtapping i forbindelse med vedlikeholdsarbeid ol.

Forutsatt at tjønna opprinnelig ble demt opp 4 m, vil konsekvensen av 4 m reguleringshøyde framgå ved å sammenligne tjønna sitt areal i dag med det arealet den opprinnelig hadde. Vedlagt følger kopi av kart fra jordskiftesaken Jamtås, Digerås og Gisvold i 1954-58 som viser Strømtjønna sin opprinnelige utstrekning før oppdemming. Vedlagt følger også kart fra i dag hvor den opprinnelige utstrekningen av tjønna er stipledd inn. Det eldste kartet var i målestokk 1:4000, og er justert til 1:5000 tilsvarende dagens kart. Sammenligningen viser at arealet av tjønna vil bli redusert med ca 1/3 dersom den tappes ned 4 m.

Tveit, som har analysert tilsiget i nedslagsfeltet og vurdert hvor stor produksjon dette kan gi grunnlag for, har anbefalt å holde lavest mulig vannstands nivå (- 4 m) for å være i stand til å fange opp mest mulig av flom og smeltevann i de periodene det forekommer. Dette behøver imidlertid ikke å gi best økonomisk resultat dersom periodene med høy pris kommer før flom og snøsmelting. Undertegnede tok derfor kontakt med Tveit i vår for å høre nærmere om hans vurderinger. Han opplyste da at han ikke hadde vurdert denne bufferhøyden i forhold til tjønna sin evne til å magasinere opp, men mente at vi i alle fall burde legge oss på 1m buffer for å fange opp flom og smeltevann.

I forhold til bruken av området til fritidsaktiviteter, kan følgende opplyses: Da Strømtjønna ble tatt i bruk som drikkevannskilde, ble 3 hytter som lå langs tjønna fjernet, og på grunn av restriksjoner knyttet til fiske og bading, ble det lite fritidsaktivitet rundt selve tjønna. Etter at den ble nedgradert til reservedrikkevannskilde har imidlertid særlig fiske tatt seg opp igjen, og noen har b.la. satt opp en gapahuk for fiske innerst i tjønna (overfor bekken fra Munklitjønna).

Fylkesmannen stiller i sin vurdering seg skeptisk til en reguleringshøyde på 4 m og vil ut fra biologiske og estetiske forhold anbefale at denne ikke skal overskride 2 meter.

I og med at konsekvensene av reguleringshøyden som vil bli praktisert er mest merkbar i den isfrie årstiden, ber vi som grunneiere om at det legges opp til en mest mulig skånsom reguleringshøyde i denne perioden."

Sigmund Engen har i brev datert 27.3.2009 uttalt:

"Undertegnede eier eiendommen Sundli, gnr.23 - bnr.2 og 17 i Orkdal. Eiendommen grenser til der det planlagte kraftverket skal bygges. Området utgjør flere mål flat jord samt en bilveg, noe som gjør at det kan bli et fremtidig boligfelt. Støy fra kraftverket kan således forringe eiendommen. Dessuten går det opp sjø-ørret som gyter om høsten i bekken som grenser til min eiendom. Dette betyr at jeg er sterkt imot at Sundli kraftverk skal bygges der det er planlagt. Ellers vil jeg opplyse om at jeg har andeler i Jamtåsbekken."

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Søker har i brev av 27.8.2008 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

"(...)

Vår kommentar er at uttalelsene er i tråd med det som også vi som eiere/utbyggere etterstreber og ønsker. Det er grundige og fornuftige uttalelser som vi vil legge vekt på i det videre arbeidet.

Vi har allerede søkt Orkdal kommune om dispensasjon fra arealdelen.

Som vi skrev i søknaden er det et ønske at utbyggingen skal skje så skånsomt som mulig i forhold til natur og fauna.

En utbygging vil i en periode gi sår i terrenget og visuelle endringer som for enkelte vil være en skjønnhetsplett. Men med gode planer, flinke entreprenører og naturens hjelp vil det om få år være slik det alltid har vært.

Endringene vil være inntaket og kraftstasjonen når det gjelder det bygningsmessige.

For hekkende fugler i Strømtjønna som er avhengig av stabil vannstand vil det være mer problematisk. Dette er problemer som har vært og vil være også så lenge kommunen har vatnet til reserveinntak. Strømtjønna er bare en liten del av tilgjengelig vannflate i området. Det er gode muligheter for hekkende fugler i andre tilliggende vatn.

Det er veier inn i området, men det er svært liten utfart til området. Den største utfarten skjer i forbindelse med elgjakta og noe bærplukking.

Det er i forbindelse med søknaden inntegnet på kart de kulturminner en kjenner til. De som er synlige er også fotografert og ligger lagret på data. Opplysninger om de fleste eldre kulturminner er kun overleveringer muntlig og beskrevet i Orkdalsboka, forfattet av A. Skrondal.

Rørtrase og utbygging for øvrig, vil ikke komme i konflikt med noe av det en kjenner til som kulturminner. Rørgata vil i det store følge vassledningstraseen og veier i terrenget.

De største endringene blir som naturlig er, vassføringen i bekken. Bekken fra dammen har vært og er tørr nå også når det er lite tilsig, da vatn tappes ut i kloringsanlegget. Dette rår ikke vi med. Det er riktig slik Fylkesmannen skriver at det blir samlet opp vatn i tørre perioder for å kjøre kraftverket når det er fylt opp, så det blir lengre perioder med tørr bekk den første strekningen fra dammen til møtet med Langtjønnbekken. Derfra og ned vil det tidvis være god vassføring, og ganske stor bekk fram mot Sagvollen.

Det er ofte de marginale ressurser som gir den netto som er nødvendig for at et prosjekt skal bli godt. Det gir nødvendig støtte til utbygging og det gir de ringvirkninger en er ute etter i samfunnet ellers for å bygge ny næringsvirksomhet.

Vi ser fram til en positiv konklusjon fra NVE."

Tilleggsuttalelse etter NVEs befaring

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har i brev datert 22.9.2008 uttalt:

"Vi viser til sluttbefaring 9. september i anledning søknad om bygging av Sundli kraftverk i Jamtåsbekken.

Utbyggingen berører en ca. 100 meter lang strekning fra den planlagte kraftverkslokaliteten og opp til Sagvollfossen, som representerer et vesentlig hinder for videre oppgang av laks og sjøørret. I Fylkesmannens brev av 11. juni 2008 til NVE blir det antatt at utbyggingen ikke vil få merkbar effekt på produksjonen av anadrome laksefisk. Etter befaringen har Fylkesmannen fått et mer nyansert bilde av dette forholdet, og en vurdering av strekningen som produksjonsbiotop samt opplysninger om at det er registrert ungfisk av laks på strekningen, gjør at Fylkesmannen har endret sin oppfatning av strekningens betydning. Det må i denne vurdering legges betydelig vekt på at Orkla har status som nasjonalt laksevassdrag, og at fysiske inngrep som forringer produksjonen av anadrome laksefisk derfor skal unngås.

Fylkesmannen vil på denne bakgrunn anbefale at kraftverket flyttes opp til en lokalitet nær fossehølen. Falltapet på denne strekningen vil være begrenset, og den fysiske lokaliteten ved fossehølen og muligheten for atkomst synes ikke å være avgjørende faktorer for en flytting."

NVE har i e-post 15.01.09 bedt Direktoratet for naturforvaltning om en uttalelse i forbindelse med virkning for anadrom fisk. De har uttalt følgende:

Direktoratet for naturforvaltning, DN, uttalte i brev datert 13.3.2009:

"(...)

DNs vurdering

Det omsøkte kraftverket søkes etablert i en i en sidegrein av Orkla som har status som et nasjonalt laksevassdrag. Beskyttelsesregimet for nasjonale laksevassdrag bygger på den grunnleggende forutsetningen at summen av endringer av aktivitetene i nasjonale laksevassdragene og fjordområdene over tid ikke skal medføre økt, men snarere redusert risiko for villaksen (St.prp.nr.32 (2006-2007)). For vassdragsreguleringer er det spesifikt anført i beskyttelsesregimet at tiltak kan gjennomføres når det ikke fører til endring av naturlig vannføring, vanntemperatur, vannkvalitet eller vandringsforhold som er av nevneverdig negativ betydning for laksen. Retningslinjene i dette beskyttelsesregimet gjelder for selve vannstrengen og for de deler av nedbørfeltet der aktuelle tiltak kan ha innvirkning på laksebestanden.

Med bakgrunn i disse grunnleggende føringene for nasjonale laksevassdrag samt opplysninger om at det er registrert ungfisk av laks nært opp til Sagvollfossen (jfr. Fylkesmannens uttalelse av 22.09.08), vil DN støtte Fylkesmannens anbefaling om at kraftverket flyttes opp til en lokalitet nær fossehølen, for slik å unngå reduserte produksjonsområder for fisk ved fraføring av vann fra elva.

Nedbørfeltet til Strømtjønna (17,5 km²) og til Langtjønnebekken (2,13 km²) som renner ut i vassdraget nedenfor Strømtjønna, utgjør hoveddelen av nedbørfeltet som drenerer til Sagvollfossen. Det er i søknaden anført at demningen i Byavatnet vil bli brukt til å ta opp flomtopper, og at magasinet i Strømtjønna vil bli brukt til å samle opp vann når det er så lite vann at kraftverket ikke kan kjøres. Dette vil kunne redusere vannføringen i vassdraget i større grad enn under dagens forhold og svært sannsynlig gi perioder med så begrenset vannføring at dette vil redusere produksjonen av bunndyr og fisk i vassdraget nedenfor Sagvollfossen. Den

anadrome strekningen i Follobekken/Jamtåsbekken (5 km) er å anse som betydelig og ofte er sidevassdrag av en slik størrelse av betydning for produksjon av sjøørret. Vi mener derfor at en etablering av et kraftverk ved Sagvollfossen ikke bør gjøres uten at fiskeproduksjonen i Jamtåsbekken sikres ved at strekningen får en minstevannføring og at det etableres en automatisk forbislippingsventil som hindrer tørrlegginger i elveleiet, stranding av fisk og tap av fiskens næringsdyr ved utfall av kraftverket.

DN mener også, som anført i Fylkesmannens uttalelse, at det av hensyn til livet i vassdraget må etableres minstevannføring på den 500 meter lange strekningen fra Strømtjønna og ned til samløpet med Langtjørnbekken. Vi vil i denne sammenheng påpeke at det er av betydning å opprettholde en god produksjon av bunndyr i vassdraget også ovenfor den anadrome delen. Dette fordi at drift av dyr med elvevannet fra ovenforliggende områder vanligvis utgjør en betydelig del av næringen til ungfisk av laks og ørret. En minstevannføring i dette området vil i tillegg være av estetisk verdi.

Konklusjon

DN foreslår at følgende punkter må innfris for at Sundli kraftverk kan etableres:

- 1. Kraftverket må flyttes opp til en lokalitet nær fossehølen for slik å unngå reduserte produksjonsområder for fisk ved fraføring av vann fra elva.*
- 2. Sikre fiskeproduksjonen ved etablering av minstevannføring i Jamtåsbekken nedenfor kraftverket.*
- 3. Etablere en automatisk forbislippingsventil som hindrer tørrlegginger i elveleiet, stranding av fisk og tap av fiskens næringsdyr ved utfall av kraftverket.*
- 4. Etablere minstevannføring på den 500 meter lange strekningen fra Strømtjønna og ned til samløpet med Langtjørnbekken."*

Søkers kommentar til tilleggsuttalelsen fra Fylkesmannen

Søker uttaler følgende i brev datert 1.11.2008:

Viser til brev fra Fylkesmannen datert 22.09.2008 der Fylkesmannen anbefaler å flytte kraftverket nær Sagvollfossen, ca 100 meter oppstrøms der det er planlagt.

Begrunnelsen er at Orkla er et nasjonalt laksevassdrag.

I forvaltningen av nasjonale laksevassdrag står det følgende under punkt 3.7.2 Vannkraft: "Nye inngrep i forbindelse med produksjon av vannkraft skal ikke skade produksjonen av laks vesentlig." I retningslinjene for små vannkraftverk står det på side 24: "I de nasjonale laksevassdragene gjelder et spesielt forvaltningsregime; tiltak som vil påvirke villaksen nevneverdig negativt vil ikke bli tillatt".

I planen for Sundli kraftverk blir en strekning på 100 meter berørt. Det er 2 % av en sidebekk til Orkla. På denne strekningen vil det fortsatt være gode gyte-og oppvekstmuligheter for anadrome laksefisk.

Årsaken er at det oppstrøms planlagt kraftverk er et stort nedslagsfelt på 5 km² som ikke blir berørt av utbygginga. Langtjønna, Gorrtjønna og hele nedslagsfeltet nedenfor Strømtjønna vil gi en god vannføring på den aktuelle strekningen. Viser her til tabell 2.5 i søknaden som viser dette.

Det er i regelverket ikke noe som tilsier at en ikke kan berøre anadrom strekning, når en ikke skader produksjonen av laks vesentlig. Vi mener at en her ikke skader produksjonsmulighetene for laks på denne strekningen. Det er også et moment som en må vektlegge at dette er helt i enden av en lang bekk med kanskje flere hindre for laksen før den kommer så langt. Om den kommer, så har den her som ellers i bekken de muligheter som lenger ned.

Produksjonspotensialet for kraftverket blir vesentlig redusert dersom en flytter det mot fossen. En taper en høyde på ca 4 meter på denne strekningen. Målt høyde i bekken ved bekkedele er 29,3 og nedenfor fossen 34,1. Det vil gi et stort tap i produksjonen. Vi mener det må veies opp mot en lite sannsynlig (uvesentlig) reduksjon av produksjonspotensialet på de få meterne som her berøres.

Vår vurdering er helt i tråd med det som Fylkesmannen og Orkdal kommune skrev i sine uttalelser i forbindelse med høringssvaret om dette, noe vi har forsøkt å gi en mer utfyllende forklaring på i det ovenstående”.

Tilleggsopplysninger fra søker etter NVEs befarings

NVE har bedt søker om ytterligere opplysninger som ikke har fremkommet av søknaden.

Søker har gitt følgende opplysninger i to ulike brev datert 18.12.2008 og 23.2.2009:

I brev datert 18.12.2008 beskriver søker virkning for prosjektet ved flytting av kraftstasjon ovenfor anadrom strekning:

”Utfyllende kommentarer og spørsmål i forbindelse med den anadrome strekningen som blir berørt av utbygginga. Det har blitt et uventet sterkt fokus på denne strekningen, og for vasskraftlaget betyr det mye at det blir slik som omsøkt.

1. Anadrom strekning

I MIKRAST prosjektet er det for Jamtåsbekken uttalt følgende under Del C. Antatte virkninger på Natur og Miljø:

Nr	Tema	Beskrivelse	Virkninger
41	Nasjonalt laksevassdrag?	Nei, men Orkla er det	Ingen
42	Anadrom strekning berørt?	Vassdraget er anadromt omtrent opp til stedet hvor kraftstasjon er planlagt.	Neppe større negative virkninger, da vassdraget kun mariginalt kan bli forkortet mhp anadrom strekning.

Dette samsvarer med det som vi har hevdet i tidligere kommentarer og med kommunens og fylkesmannens høringsuttalelse. Det stiller også et spørsmål hvordan en skal se på Orkla i forhold til tilstøtende sidebekker når det gjelder de restriksjoner som er lagt på nasjonale laksevassdrag?

Jeg vil nevne igjen at det fortsatt vil gå en anseelig mengde vatn i bekken på strekningen. I sum er det 5 km² nedbørfelt med en vassføring på 117 l/s. Den aktuelle strekningen ble rensket fra svingen og nedover i forbindelse med oppising vinteren 2006. Det har gitt bekken her bedre gyteforhold enn tidligere.

Min påstand er at med den vassmengde som går i bekken og med gode botnforhold er strekningen en utmerket gyteplass og et godt oppvekstområde også etter utbygging for den fisken som kommer så langt. Kanskje bedre da en unngår flom som kan gi reduserte forhold for gyting og oppvekst.

Så til en problemstilling i forhold til nasjonale laksevassdrag.

Når ordet vesentlig brukes, så er det etter min mening noe som har stor betydning for det aktuelle emnet. I dette tilfelle er det et sidevassdrag som blir berørt og det vil i konklusjonen til MIKRAST ha ingen innvirkning på Orkla og marginalt for bekken? Hva er vesentlig i denne sammenhengen?

2. Grunneiersamarbeid

Det er, som det står i søknaden, Jordskifteretten som har fastlagt fallrettene og utarbeidd vedtektene til Jamtåsbekken vasskraftlag. Det er 12 grunneiere som er med i laget og vi såg det som en nødvendighet å få på plass et grunneiersamarbeid før vi gikk til det skrittet å søke konsesjon for utbygging. Da vi tok opp dette for Jordskifteretten var det med bakgrunn i et ønske om å utnytte bekken til kraftproduksjon. Fallrettene og deltagelse i vasskraftlaget er knyttet til grunneiendommen og er ferdig behandlet og tinglyst. Hydrolog John Tveit ble engasjert for å gi oss svar på en del spørsmål i forbindelse med utnytting av fallet i bekken. Konklusjonen ble at en måtte ta hele strekningen fra Strømtjønna til der bekken flater ut med i vasskraftlaget. Dette samsvarer også med konklusjonene i MIKRAST prosjektet.

Dersom kraftstasjonen flyttes oppover i vassdraget kan en grunneier bli uten fallrett. Det fører sannsynlig til at det blir en ny runde i Jordskifteretten. Grunneierne er svært opptatt av at en kan få en utbygging så en unngår at noen faller utenom. Grunneierne har også en rett i vedtektene til å delta i utbygginga dersom de ønsker det. Det vil de bli avskåret fra dersom de faller utenfor aktuelt utbyggingsområde.

Hele prosessen i Jordskifteretten gikk smertefritt uten innvendinger av noe slag mellom grunneierne og da blir det trasig dersom en skal ta en ny runde med bakgrunn i noe som er beskrevet som marginalt i konklusjonen i MIKRAST. Det er flere gode prosjekter som strander pga uenighet mellom grunneierne, men her er det enighet om utbyggingen og fordelingen.

3. Tapte produksjon

Et annet forhold er at det gir netto reduksjon i produksjonen uten at en kan se at det gir noen redusert anleggskostnad av betydning. Noe mindre rørkostnader, men større kostnader med tomtevalget.

Den reduksjonen en får vil derfor være et nettotap i kroner.

Med en beregna produksjon på 5,2 GWh vil en reduksjon i fallet på ca 4 meter gi et produksjonstap på 100000 kWh. Med en pris på 65 øre per kWh blir det et årlig tap på 65.000.- kroner. Det gir 650 kroner i tillegg på hver andel hos fallrettshaverne dersom en tilbakefører dette til de. For den største fallrettshaveren blir det et netto tillegg på ca 18.000.- kroner. Prisen på kraft vil variere, men er nå over 65 øre.

Dette er momenter som jeg håper kan bli tatt med og bli vurdert når det skal veies for og i mot for plassering av kraftstasjonen."

NVE mottok i samme brev fra søker et kart med inntegnet ulike reguleringsalternativ for Strømtjønna.

Søker har i brev datert 23.2.2009 besvart spørsmål fra NVE om alternativ regulering av Strømtjønna og to alternative traseer for rørgata:

"Regulering av Strømtjønna

Vi har fått hydrolog John Tveit til å se på de alternativene som det ble bedt om. Han hadde også laget rapporten og sett på forholdene i marka i forbindelse med søknaden.

Vi søkte om 4 meter regulering av Strømtjønna, men frafaller det nå.

Vi endrer det til 2 meter regulering av Strømtjønna fram til 20. mai og etter 20. august og med 1 meter regulering mellom 20. mai og 20. august.

I følge John Tveit går isen på Strømtjønna 20. mai, noe som bekreftes fra grunneierne rundt tjønna. Fram til 20. mai og noe lenger vil det være snø og is som dekker områdene rundt Strømtjønna. Over en femtedel av nedbøren kommer til Strømtjønna i løpet av mai, så det er vesentlig at en kan ta i bruk det meste av dette til produksjon. Med 2 meter regulering i hele mai vil ca 30 % av tilsiget gå over dammen og med en endring til 1 meter i siste delen vil denne prosenten bli høyere. Allikevel ser vi at det vil være fornuftig å endre søknaden til 1 meter i perioden 20. mai til 20. august.

John Tveit har kjørt simulering på å kjøre verket med full magasinutnytting til det når reguleringsgrensa og såkalt "intelligent" kjøring der han har bremsset uttappinga når tilsiget er mindre og holdt høyere nivå på vatnet.

Ved 2 meter regulering har han oppnådd 26.000 kWh mer ved "intelligent" kjøring enn ved full-kjørt.

Ved 2 meter regulering og 1 meter i mai-juli vil en ved "intelligent" kjøring oppnå en gevinst på 1.000 kWh i forhold til full-kjørt.

Tapet i totalproduksjon mellom de to alternativene er 41.000 kWh.

Tveit har også kjørt verket helt uten reguleringer og da blir tapt produksjon i forhold til "intelligent" kjøring med 2 meter regulering hele 1.236 GWh.

Videre har han kjørt med svært små reguleringshøyder for å se på disse effekter, men det blir vanskelig i praksis å klare av dersom det kommer store nedbørsmenger på sommeren.

Tabellen viser tapene som kommer fram etter de simulerte kjøringene.

Sammenligning med – 2 m regulering i hele året vil dette gi med "intelligent" kjøring:

Regulering	GWh	Differanse kWh	Tap i kroner 0,65 kr/kWh	
2 meter hele året	5,362			
og 1 meter mai-juli	5,321	41000	26.650.-	
og 0,5 m i mai-juli	5,297	65000	42.250.-	
og 0,1 m i mai-juli	5,274	88000	57.200.-	
og 0,05 m i mai-juli	5,272	90000	58.500.-	
Ingen regulering	4,126	1236000	803.400.-	

I samtlige av kjøringene har Tveit lagt inn 4 meter redusert fall (dersom en flytter verket) og kommet til ca 100.000 kWh, noe vi har beskrevet tidligere i "utfyllende kommentarer" til NVE.

For Jamtåsbekken vasskraftlag som er en sammenslutning av 12 grunneiere vil det være svært viktig at en får utnytte det potensialet som er i fallet og med den omsøkte regulering som vi nå ønsker.

Med denne ekstra runden har vi kommet til en annen konklusjon enn da vi søkte, men vi regner med at resultatet på kjøringa av verket og reguleringa i tjønna ville blitt omtrent likt, da det er vesentlig å holde høyest mulig nivå i inntaksmagasinet og ta ned mest mulig vatn gjennom røret for å få mest mulig energi ut.

Alternative traseer.

Vi har to aktuelle traseer for rørgata.

Langtjønndalen alt D og Munklidalen som er alt C inntegnet på kart datert 3.11.08.

Det er foreløpig ikke foretatt detaljplanlegging av noe alternativ da vi ønsker å få avklart om det gis konsesjon før en går til det arbeidet. Det er først når en har detaljplaner at en kan vurdere det ene opp mot det andre økonomisk og teknisk.

Alt D ned Langtjønndalen har få utfordringer annet enn at det er en del fjell og bratt terreng. Her er det mengden av fjell og tekniske utfordringer som er utslagsgivende for kostnaden.

Arbeidet kan starte når detaljplanen er godkjent.

Alt C ned Munklidalen har en del flere utfordringer. Her er det en eksisterende vannledning som i dag skaffer vann til kloringsanlegget. Denne tilførslen må midlertidig erstattes. Det arbeides med ny vei opp dalen og det er ennå usikkert hvordan den blir lagt slik at en kan få problemer med rørgate i forhold til veien. Her er Jordskifteverket koblet inn. For å komme fra inntaket som er tenkt og ut Munklidalen må en legge rørgata i flukt med brua som er nedenfor dammen. Terrenget på begge sider er slik at røra kun blir synlig (kan tildekkes) i lengden av brua. Lengden ned Munklidalen er ca 100 meter lenger.

Vi ser at begge alternativene kan gjennomføres under visse forutsetninger og da vil det være fornuftig at begge kan bli vurdert som akseptable og at en kommer tilbake til det valget etter en nærmere vurdering når flere ting er avklart.

Plassering av kraftverket

Viser her til det som er skrevet om plassering av kraftverket i tidligere brev.

Vi har forsøkt så godt vi kan å fram svar på de spørsmål som ble stilt og vi håper med dette at søknaden kan ferdigbehandles slik at vi kan gå videre med planlegging og gjennomføring."

I e-post fra søker datert 15.07.09 oppgis følgende:

"Inntaksdam:

Inntaket for kraftverksrøret blir ca 100 meter sør for dammen i Strømtjønna. Det er det et naturlig søkk i terrenget med liten overhøyde i forhold til HRV (242,4). Det går vei like inntil vatnet her. Terreng høyden ved vatnet er målt til 242,8 og på veien 244,1. 50 meter fra vatnet etter traseen er høyden på 242,7. Inntaket er vist på kart i søknaden (alt A 3.11.08.).

Det er ikke behov for damverk annet enn inntaksrør med rist, innløp til stengeluker og de nødvendige installasjoner for å kjøre verket.

Rørgatetraseer:

Etter at søknaden ble innsendt og i forbindelse med befaringa fra NVE ble det bedt om å finne alternativ trase til den som var inntegnet ved Nedre Stamphusfoss.

Vi har vurdert flere alternativer og tatt opp høyder i terrenget for å finne andre aktuelle traseer.

Alternativ C ble aktualisert i forbindelse med samkjøring med vei. Jordskifteretten har denne veisaken og vi ble bedt om å få avklart dette alternativet før et møte i retten. Alt C er på kartet inntegnet med inntak ved siden av dammen. Dette er for nær dammen. For å komme fra planlagt inntak og til Munklidalen (alt C) må en gå langs veien som går forbi dammen. Her er det ganske stor høyde og fjellmasser. Det blir 6 – 8 meter djup fjellgrøft på det høyeste. For å få klarlagt mulighetene for å legge røra på aktuell strekning fikk vi med to entreprenører til å vurdere mulighetene. Med den erfaring de hadde og med den konsistensen i fjellet ville de på det sterkeste fraråde oss å satse på dette alternativet. Det er mye fløssfjell og "slepper" i fjellet slik at en lett kan få store problemer med å holde vannet innenfor. De sa også at dammen kan få store skader med sprenging så nær. Dette alternativet ble da skrinlagt fra vår side og det ble akseptert i rettsmøtet.

Alternativ B er heller ikke aktuelt. Det har stort sett de samme problemer som det opprinnelige forslaget i passering ved Nedre Stamphusfoss.

Vi står da tilbake med alternativ D som det eneste aktuelle.

Her blir det en liten justering, da vi har sett mer på det forslaget som Morten Kielland kom med under befaringa. Han mente vi burde se på og følge terrenget mer til høyre der røra krysser bekken ned mot Sagvollen øvre. På kartet der alternativene er inntegnet blir det i retning over mot alternativ C. Vi har tatt opp høyder på denne strekningen og en beholder terreng høyden med det og kommer raskere inn på Munkliveien. Herfra og fram til dyrka jorda på 23/7 følger en i og langs veien. Dette alternativet blir også en del av veiutbedringa.

Jeg har tegnet inn denne justeringen som d på vedlagte kart.

Traseen vi da står igjen med blir da alt A fra Strømtjønna, liten d fra kryssing i bekken og D videre til en når opprinnelig trase ned til kraftstasjonen.

(...).

Søker opplyser videre i e-post datert 4.8.2009:

"For å være helt sikker på høyden på damkrona fikk jeg Eiliv Sølberg til å måle denne. Jeg ble litt usikker på den målinga vi hadde fra før, da vi ikke fikk målt direkte på damkrona pga dårlig signal (få satellitter). Damkrona er 10 cm høyere enn angitt i søknaden.

Det er også et fastmerke på dammen som nå er målt inn; 243,82 m.o.h.

HRV blir da 242,5 m.o.h og LRV ved 2 meter regulering blir da 240,5."

Tilleggsutredning

Søker har kommentert høringsuttalelsene fra DN og FM og samtidig gjennomført kartlegging av fisk med vurdering av utbyggingens virkning for anadrom strekning. Vi refererer følgende fra sammendraget av rapporten fra konsulentfirmaet Sweco datert 10.7.2009:

"(...)

Denne undersøkelsen gjelder vurdering av utbyggingen i forhold til fisk og er basert på befaring og elfiske på den berørtestrekningen den 26.05.09 og 23.06.09. Sagfossen er øvre naturlige barriere for anadrom fisk. Det ble påvist laks, ørret og ål opp til Sagfossen. Stasjonær ørret ble fanget på strekningen mellom Strømtjønna og Sagfossen og i Langtjønndalsbekken.

Av hensyn til laks og sjøørret (anadrom fisk) anbefales kraftstasjonen flyttet noe nærmere Sagfossen. Her vil det også være mulig å plassere stasjonen på fjellgrunn. I en situasjon med

brå stopp i kraftstasjonen er det vurdert at det kan bli inntil 20 % tørrfall på strekningen ned mot Slottet. Videre nedover vil utfall av tørrfall bli mindre og avtakende.

Kardusbekken/Spjøtlåbekken vil forbli uberørt av tiltaket. Den er oppkommebekk med sikker helårsavrenning og vil sammen med Langtjønndalsbekken sikre vann til områdene fra like nedstrøms utløp kraftstasjonen (avhengig av plassering). Det vurderes derfor som lite nødvendig med omløpsventil i kraftstasjonen. For å begrense tørrlegging med påfølgende stress på akvatisk fauna og/eller stranding av anadrom fisk må kraftstasjonen kjøres på jevn kjøring dag/natt for å unngå brå endringer i vannføring.

Vannlekkasjene gjennom berggrunnen under Strømtjønndammen og sig fra restfeltet vurderes som tilstrekkelig for fisk og akvatisk liv i Strømtjønnebekken ned til samløp Langtjønndalsbekken. Nyten av minstevannføring på denne strekningen er liten så lenge det lekker vann gjennom fjellet under demningen. Ved eventuell tetting av lekkasjer må minstevannføring sikres på annen måte. Dette kan teknisk løses ved å ha en ventil i dammen som åpnes for vannslipp når vannstanden på et punkt nedstrøms demningen kommer på et visst nivå (alternativt vannnivået i Strømtjønna er på et visst nivå). Ventilen må dimensjoneres til 15 l/s (50 % av alminnelig lavvannføring).

Naturlig vannføring i Langtjønndalsbekken (uregulert felt) er tilstrekkelig for å opprettholde en bestand av stasjonær ørret fra samløp Strømtjønnebekken til Sagfossen. Fra Sagfossen og ned til utløp kraftstasjon vil det bli redusert vannføring. Anadrom fisk vil erfaringsvis stoppe opp der den største vannmengden kommer ut. Utløpet må ordnes slik at anadrom fisk kan passere og vandre uhindret opp til Sagfossen. Jamtåsbekken/Follobekken er del av Orkla som nasjonalt laksevassdrag og etter som strekningen forbi Sagvollen benyttes av både laks og sjøørret, bør en unngå avkorting av anadrom strekning. Minst konsekvens for fisk blir å legge utløp av kraftstasjon nær opptil Sagfossen. Ved å lage en kulp ved utløp og en relativt flat utløpskanal fra kraftstasjonen og anlegge gytegrus i denne vil en kunne øke potensielt gyteareal i området.”

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søker

Søker er Jamtåsbekken vasskraftlag DA som består av alle rettighetshaverne som blir berørt av utbyggingen. Lagets formål er å legge til rette for felles utnytting av vannkraftressursene i vassdraget, på en planmessig, naturvennlig og økonomisk måte. Utnytting av fallrettighetene skal settes bort til et eget driftsselskap.

Om søknaden

Det er søkt om tillatelse etter § 8 i vannressursloven om tillatelse til å bygge Sundli kraftverk med installert effekt på 1,35 MW. Det er søkt etter energiloven om tillatelse til å installere tilhørende elektrisk anlegg, og etter forurensningsloven om tillatelse til å gjennomføre tiltaket.

Strømtjønna ønskes benyttet som reguleringsmagasin med en reguleringshøyde på 2 m. Byavatnet ønskes benyttet som flomdempingsmagasin med reguleringsgrense som i dag på 63 cm.

Prosjektet er omsøkt uten slipp av minstevannføring.

Beskrivelse av området

Jamtåsbekken samler flere mindre og større bekker før den renner ut i elva Orkla i Orkdal kommune i Sør-Trøndelag. De to største bekkene er Strømtjønnbekken og Langtjønnbekken. Langtjønnbekken renner fra Langtjønna (322 m.o.h.) og har et nedbørfelt på 2,13 km². Langtjønnbekken og Strømtjønnbekken løper sammen nedenfor Stamphusfossen. Vassdraget skal utnyttes fra Strømtjønna til Sagvollen, med inntak på kote 238,4 og utløp kraftstasjon på kote 31,4. På øverste del av utbyggingsstrekningen heter bekken Strømtjønnbekken, deretter Storbekken/Sagbekken som senere går over i Jamtåsbekken.

Storbekken/Jamtåsbekken renner for det meste i en dal, skogkledd med gran og noe innslag av lauvskog. I et parti i Sagvollen (øvre) renner elva i et roligere parti. Bekken er synlig fra veien ved Langtjønnbrua og langs Langtjønnveien innover til Stamphusfossen. Her renner Langtjønnbekken sammen med Storbekken/Jamtåsbekken. Fra Langtjønnbrua og nedover er bekken lite synlig, mens ved Kvennvegen er den igjen synlig langs veien.

Omsøkt utbyggingsstrekning er anadrom opp til 100 m oppstrøms tenkt kraftverks plassering. Elva har en total anadrom strekning på 5 km ned til utløp i Orkla.

Eksisterende inngrep i vassdraget

I Strømtjønna står et damanlegg som sto ferdig i 1964. Strømtjønna var vannkilde for store deler av Orkdal kommune fram til 1989, da Våvatnet overtok som hovedvannkilde. Vannet ble regulert inntil 4 m så lenge dette var hovedvannkilde. I dag er vannet kommunens reservevannkilde. I tillegg har kommunens vannuttak omfattet Byavatnet som har vært benyttet som flomdempingsmagasin med reguleringshøyde 63 cm.

På veien fra Sundli til Strømtjønna krysser to kraftlinjer, bl.a. en 420 kV-linje. Det har vært flere kverner i bekken fra tidligere tider. Det har også vært sagbruk i Jamtåsbekken.

Et likestrøms kraftverk har tidligere vært i drift i elva. Det finnes fortsatt rester etter gammel kraftstasjon, rør og demning i området.

Teknisk plan

Søker har i søknaden tatt forbehold om endringer i dimensjoner. NVE har opplyst i brev til søker datert 20.03.09 at det ikke kan tas slike forbehold. Omsøkte alternativ er hva NVE tar stilling til i konsesjonsbehandlingen. Dersom søker etter en eventuell konsesjon ønsker å endre planene utover mindre justeringer og optimaliseringer, må dette avklares med NVE. NVE må da vurdere om disse endringene er forhold som kan tas som del av detaljgodkjenning, eller om det krever ny konsesjonsbehandling i form av planendringssøknad.

Reguleringer

Søker ønsker å benytte Strømtjønna som reguleringsmagasin. Etter justering av søknad er det søkt om nedtapping av magasinet 2 m fra kote 242,4 til kote 240,4 fra 20. august – 20. mai, og 1 meter, fra kote 242,4 til kote 241,4 fra 20. mai – 20. august. Isen på Strømtjønna forsvinner omkring 20. mai. Reguleringsmagasinets volum er beregnet til 0,381 mill m³ ved 2 m reguleringshøyde.

Byavatnet ønskes benyttet som flomdempingsmagasin.

Damanleggene i Strømtjønna og Byavatnet vil ikke bli endret som følge av utbyggingen.

Inntak

Inntaket er planlagt bygget i Strømtjønna, ca 100 m sørvest for eksisterende dam. Nytt inntak er også tenkt benyttet for vannverket for å legge felles ledning ned til kloringsanlegget. Det er ikke behov for etablering av dam annet enn inntaksrør med rist, innløp til stengeluker og de nødvendige installasjoner for å kjøre kraftverket.

Rørgate

Flere alternative rørgatetraseer er vurdert. Siste og gjeldende alternativ, D, går ut på å føre røret ned Langtjønndalen. Fra inntaket og over Strømtjønnebekken ved ca pel 300. Deretter vil røret krysse Jamtåsbekken nedenfor Stamphusfossen øvre, ved ca pel 450 og følge bekken ned til kryssing av Jamtåsbekken og over til kryssing av Munkelibekken. Her vil traseen følge Munkliveien frem til dyrka mark på eiendom 23/7. Røret vil krysse Jamtåsbekken ved pel 1500 og deretter gå nedenfor bebyggelsen ned til kraftstasjonen ved Sagvollen.

Rørgata vil få en lengde på ca 2,1 km, med rørdiameter på 0,8 m. Rørgatetraseen er tenkt tildekket med grøftemasser og omfyllingsmasser.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen er planlagt plassert på Sagvollen på kote 31,4, like ved samløp Litjebekken og Jamtåsbekken. Selve stasjonsbygget vil kreve et areal på maks 60 m², og bli installert med en peltonturbin. Generatoren vil få en ytelse på 1,35 MVA med spenning 0,69 kV. Turbinen vil ha en maks effekt på 1,35 MW. Maksimal slukeevne vil være 846 l/s som tilsvarer nær 200 % av middelvannføringen på 433 l/s. Minste slukeevne vil være 70 l/s. Transformatoren vil få en ytelse på 1,4 MVA med omsetning 0,69 kV/22 kV.

Elektriske anlegg

Fra kraftstasjonen er kraften planlagt ført i en 120 m lang jordkabel frem til eksisterende 22 kV -linje ved Sagvollen. Orkdal Energi er netteier og områdekonsesjonær. Det er kapasitet til å ta imot kraftproduksjon fra Sundli kraftverk på lokalnettet.

Veier

Det er ikke behov for nye veier i forbindelse med utbyggingen. En avlingsvei på 60 m til Sagvollen vil bli forsterket frem til låven på Sagvollen. Eksisterende veier i området vil benyttes, mens transport utover det som veinettet betjener blir lagt til rørraseen.

Massetak og deponi

Masser vil tilbakeføres til dekking av rørgate og ev. tilføres til terrenget rundt rørraseen. Omfyllingsmasser utover det som finnes i traseen vil kjøres til godkjente massetak.

Hydrologiske virkninger

Nedbørfeltet til kraftverksinntaket i Strømtjønna er 17,5 km² med middelvannføring på 433 l/s. Nedbørfeltet til restfeltet Langtjønna er på 2,13 km² med middelvannføring på 56 l/s. Nedbørfeltet til Jamtåsbekken ved kraftstasjon er på 26 km², med middelvannføring 640 l/s. Alminnelig lavvannføring ved inntaket er beregnet til 30 l/s, og 5-persentilverdier for sommer- og vintervannføring til hhv. 37 og 32 l/s.

Omkring 500 m nedstrøms Strømtjønnna renner Langtjønnbekken sammen med Strømtjønnbekken. Restvannføringen er anslått å være 60 l/s nedenfor samløpet. Det er oppgitt at oppstrøms kraftstasjonen vil middelvannføringen være 117 l/s.

Årsavrenningen ved Strømtjønnna er karakterisert ved vårflom og en lavere høstflom.

Dagens vannføring i Jamtåsbekken, ovenfor kloringsanlegget, er tidvis lav om sommeren som følge av uttak av vann til vannverket for beredskap og prøvetaking. Det renner ca 20-30 l/s fra kloringsanlegget ut i bekken.

Prosjektet er omsøkt uten slipp av minstevannføring. Med kraftverket i drift vil vannføringen reduseres merkbart. I flomperioder og ved snøsmelting vil fortsatt noe vann gå i overløp over eksisterende dam ved Strømtjønnna. Maksimal slukeevne i kraftverket utgjør nær 200 % av middelvannføringen. Søker har beregnet at det i 23 dager av i et midlere år vil gå overløp over dammen og 32 dager vil kraftverket stå på grunn av for lite tilsig.

Magasinvolumet i Strømtjønnna ved 2 m regulering utgjør 0,381 mill. m³. Magasinet vil benyttes som buffermagasin for å ta vare på mest mulig flomvann.

Regulering av Strømtjønnna og Byavatnet vil i hovedsak fungere som flomdemping- eller flomutjevningmagasin. Sesongregulering er det ikke grunnlag for, men magasinene vil normalt fylles opp i slutten av april. Det vil bli regelmessige overløp om våren.

Produksjon og kostnader

Søker har beregnet at produksjonen vil bli ca 5,3 GWh/år etter justering av planene. Byggekostnadene er før justering av søknaden estimert til 11,4 mill kr som gir en utbyggingspris på 2,20 kr/kWh. Regulering av Strømtjønnna er beregnet å bidra med ca. 1,2 GWh årlig for prosjektet.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Det vil likevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet.

Arealbruk og eiendomsforhold

Anlegget vil legge beslag på nye arealer i forhold til dagens bruk. Dette gjelder fremføring av rørgate, etablering av inntak samt kraftstasjon med adkomst og parkering.

Rørgaten planlegges gravd ned og tildekket og tilbakeført til naturlig tilstand etter anleggstiden. Rørgata vil benytte 4 daa areal. Inntaksanlegget vil kreve 0,5 daa. Kraftstasjonsanlegget med adkomst og parkering vil båndlegge 1 daa. 2 m nedtapping av Strømtjønnna er beregnet å blottlegge et areal på ca 0,1 km².

Utbyggingen vil i sin helhet foregå på grunneiernes eiendom. Det er inngått avtale mellom fallrettseierne om felles utnyttelse av fallet på utbyggingsstrekningen.

Det vil bli inngått avtale med kommunen om samordning av vannverksdrift og kraftproduksjon.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Hele det aktuelle utbyggingsområdet er i kommunens arealplan avsatt til LNF-område sone 1. Orkdal kommune har i medhold av plan- og bygningsloven gitt dispensasjon fra kommuneplanens arealdel til å gjennomføre prosjektet.

Samlet plan (SP)

Utbyggingen er under gjeldende grense for behandling i SP, og det finnes heller ikke andre SP-prosjekt som berøres av en eventuell utbygging av Sundli kraftverk.

Verneplan for vassdrag

Jamtåsbekken inngår ikke blant de vassdrag som er vernet.

Inngrepsfrie områder

Inngrepsfrie områder (INON) vil ikke bli berørt av tiltaket.

Nasjonale laksevassdrag

Jamtåsbekken er sidebekk til Orkla som er nasjonalt laksevassdrag. For slike vassdrag er det strenge regler for hva som kan tillates av vassdragsinngrep, jf. St.prp. nr. 32 (2006-2007), *"Om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksfjorder"*.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 9.9.2008 sammen med representanter for søkeren, kommunen og Fylkesmannen. Høringsuttalelsene har vært forelagt søker for kommentar.

Nedenfor følger en kort oppsummering av hovedpunktene i uttalelsene:

Orkdal kommune er positiv til den foreslåtte kraftutbyggingen, men bemerker at deler av området ved Strømtjønnå er viktig viltområde. Hekking av storlom er sentralt tema ved regulering av vannet, i følge kommunen. I tillegg til Strømtjønnå hekker storlom også i Byavatnet og Munklitjønnå. Til grunn for sitt vedtak forutsetter kommunen at rørgatetraseen vil følge eksisterende veger i området.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, FM, er ikke imot en utbygging av Sundli kraftverk, men stiller visse vilkår. Det bør slippes minstevannføring fra inntaket. Fylkesmannen anbefaler at reguleringshøyden i Strømtjønnå ikke overskrider 2 m av hensyn til vannet som hekkebiotop. Kraftstasjonen bør flyttes opp til Sagvollfossen av hensyn til anadrom fisk.

Sør-Trøndelag fylkeskommune er ikke imot en utbygging av Sundli kraftverk. Fylkeskommunen ber om at det stilles krav til dokumentasjon av rester etter kraftstasjon, rørgate, kvernhus, mølle, sagverk og stamphus før tiltak igangsettes.

Direktoratet for naturforvaltning, DN, går ikke imot prosjektet, men foreslår at kraftverket flyttes opp til fossehølen ved Sagvollfossen for å unngå reduserte produksjonsområder for fisk.

Fiskeproduksjonen bør sikres ved minstevannføring fra inntaket. Det bør etableres forbislippingsventil i kraftstasjonen.

Sametinget ser ikke at det er fare for at tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner, og har derfor ingen spesielle merknader til søknaden.

Arne M. Stokka ber på vegne av grunneiere om at regulering av Strømtjønna blir mest mulig skånsom i den isfrie perioden med hensyn til fritidsaktiviteter knyttet til vannet. Arealet av Strømtjønna vil bli redusert med 1/3 i forhold til dagens utstrekning ved 4 m nedtapping.

Sigmund Engen er en av grunneierne som står bak søknaden. Han er sterkt imot at kraftstasjonen skal bygges i nærheten av hans eiendom grunnet mulig støy fra kraftstasjonen og at sjørret gyter i bekken.

Tiltakets virkninger - Fordeler og skader/ulempes

Nedenfor har vi gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordelene og skadene/ulempene ved den planlagte utbyggingen:

Fordeler

- Prosjektet vil etter justering av søknaden gi ca. 5,3 GWh ny fornybar energi.
- Utbyggingen vil gi tilskudd til energiforsyningen i en region med behov for ny kraft.
- Tiltaket vil bidra til å styrke næringsgrunnlaget for tiltakshaverne og bidra til lokal verdiskapning.

Ulemper

- En utbygging vil medføre redusert vannføring i Jamtåsbekken fra inntak til kraftstasjon.
- Regulering av Strømtjønna vil medføre tørrlagt areal mer tydelig enn dagens situasjon.
- Anadrom strekning i nasjonalt laksevassdrag blir berørt av prosjektet

NVEs vurdering

Det er søkt om å bygge kraftverk i Jamtåsbekken med inntak på kote 238,4 i Strømtjønna og kraftstasjon på kote 31,4. Etter justering av søknaden søkes det om nedtapping av Strømtjønna med 1 m om sommeren og 2 m resten av året. Ulike alternative rørgatetraseer er fremlagt, siste omsøkte trasé krysser elva fire steder. Alle berørte grunneiere står bak søknaden om å bygge Sundli kraftverk.

Ingen av høringspartene går imot at det blir gitt konsesjon. Det er imidlertid kommet frem flere merknader til utbyggingens virkning for anadrom fisk, og med det forslag om avbøtende tiltak. FM og DN mener det er uheldig at det ikke skal slippes minstevannføring. De mener også at kraftstasjonen bør flyttes ovenfor anadrom strekning. Søker har redusert først omsøkte regulering fra 4 m til 2 m nedtapping i Strømtjønna etter innsigelser i høringsuttalelsene.

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Sundli kraftverk vil utnytte et nedbørfelt på 17,5 km² med beregnet middelvannføring på 433 l/s. Siden 1964 har det på grunn av vannforsyningen ikke vært naturlig avrenning fra Strømtjønna. Vannføringen er på deler av utbyggingsstrekningen tidvis svært lav om sommeren da vannet blir ført i kommunens vannledning. Det tas, i følge søker, ut 20-30 l/s til kommunens vannledning. Alminnelig lavvannføring er beregnet til 30 l/s.

Omsøkt utbygging vil føre til endret vannføringsregime fra Strømtjønna til kraftstasjon. Særlig gjelder dette elvestrekning fra inntak til samløp Langtjønnbekken, en ca. 500 m lang strekning. Vannføringen på denne strekningen vil tidvis kun bestå av vann fra lekkasjen under eksisterende dam i Strømtjønna samt ev. minstevannføring. Strekningen er imidlertid allerede berørt av kommunens vannuttak.

Restvannføringen i Jamtåsbekken nedenfor samløp Langtjønnbekken er etter utbyggingen beregnet å være 60 l/s.

Omsøkt slukeevne tilsvarer nær 200 % av middelvannføringen, og det vil bli færre og mindre flommer. De store flommene vil gå som før uten merkbare endringer.

Biologisk mangfold, fisk og ferskvannsbiologi

Det er ikke utarbeidet egen miljørapport i forbindelse med søknaden, men søknaden er vurdert å være tilfredsstillende da den er behandlet i MIKRAST-prosjektet. MIKRAST-prosjektet ledes av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, og er en delfylkesplan med formål å fremme og utvikle miljøvennlige småkraftverk i fylket.

Det er ikke registrert verdifulle naturtyper eller rødlistearter som blir berørt av utbyggingen. Potensialet for å finne truede arter i området er vurdert til å være under middels. Miljøkonflikten er samlet sett vurdert å være liten.

I følge søknaden er det ørret i vannene i området. En 4 m regulering av Strømtjønna vil, i følge FM, kunne begrense næringsgrunnlaget for fisken. FM mener imidlertid at det er lite sannsynlig at 2 m regulering av vannet vil virke negativt for fiskebestanden. Søker har justert søknaden til å gjelde 1 m regulering om sommeren og 2 m om vinteren, og imøtekommer derfor FM's uttalelse.

Elva har anadrom fisk på en 5 km lang strekning fra Sagvollfossen og ned til utløp Orkla. En utbygging som omsøkt vil redusere anadrom strekning med 100 m. I følge søker vil det være tilstrekkelig vannføring på strekningen fra Sagvollfossen og ned til kraftstasjonen for at laksefisk kan bruke strekningen. Avbøtende tiltak anses derfor ikke som nødvendig.

FM og DN har uttalt at berørt anadrom strekning og elva som produksjonsbiotop har slik betydning at det bør settes krav om avbøtende tiltak. Det må legges vekt på at Orkla er nasjonalt laksevassdrag, og derfor må fysiske inngrep som forringer produksjonen av anadrom laks unngås. På denne bakgrunn anbefales at kraftstasjonen flyttes ovenfor anadrom strekning, nær fossehølen til Sagvollfossen, og at det slippes minstevannføring fra inntaket. DN mener at det i tillegg må installeres en forbislippingsventil i kraftstasjonen for å hindre tørrlegging i elveleiet ved et eventuelt utfall av kraftverket.

Søker er, i sin kommentar til høringsuttalelsen fra FM, uenig i behovet for å flytte kraftstasjonen av hensyn til Orkla som nasjonalt laksevassdrag. Søker viser til forvaltningen av nasjonale laksevassdrag, der det står at inngrep i forbindelse med vannkraft ikke skal skade produksjonen av laks vesentlig. Søker viser også til at MIKRAST-prosjektet har vurdert strekningen å være av mindre betydning for anadrom laks. Søker mener at prosjektet ikke vil skade lakseproduksjonen vesentlig.

Søker påpeker at kun en strekning på 2 % av en sidebekk til Orkla blir berørt, og at denne strekningen fortsatt vil ha gode gyte- og oppvekstmuligheter for laks etter en utbygging. Vannføringen vil opprettholdes som følge av tilsig fra et restfelt på 5 km². Produksjonsmulighetene for laks på strekningen vil derfor ikke vil forringes. Samtidig må man vektlegge at berørt anadrom strekning er helt i enden av en lang bekk som muligens består av flere hindre før den kommer opp til omtalte strekning. Laksen vil ha samme gytemuligheter lenger ned som på denne strekningen, i følge søker.

Søker mener at berørt anadrom strekning muligens kan bli bedre etter utbygging ved at man unngår flom. I tillegg opplyser søker at en strekning, fra svingen og nedover, ble rensket i forbindelse med oppising i 2006. Dette har, i følge søker, bidratt til bedre gyteforhold.

Søker har beregnet at flytting av kraftstasjonen opp til Sagvollfossen betyr 4 m redusert fallhøyde for prosjektet. Falltapet vil medføre et årlig produksjonstap på 0,1 GWh. Søker mener at et så stort tap i produksjonen må veies opp mot at forringelse av produksjonspotensialet for laks på strekningen er lite sannsynlig.

Søker har som svar på DN og FM's uttalelse i tillegg gjennomført fiskeundersøkelse på berørt strekning for å vurdere virkningene av en utbygging. Det ble gjort funn av laks, ørret og ål opp til Sagfossen. Stasjonær ørret ble fanget på strekningen Strømtjønna til Sagvollfossen og i Langtjønnbekken. I rapporten fra Sweco anbefales det å flytte kraftstasjonen nærmere Sagvollfossen. Det anbefales jevn drift av kraftstasjonen dag/natt for å unngå brå endringer i vannføringen nedstrøms stasjonen. Videre vurderes vannlekkasjene gjennom berggrunn under Strømtjønndammen og tilsig fra restfeltet å være tilstrekkelig for overlevelse av fisk og akvatisk liv ned til samløp Langtjønnbekken, og minstevannføringsslipp vurderes som unødvendig. Ved eventuell tetting av lekkasjer i demningen bør minstevannføring sikres på annen måte. I så fall anbefales et minstevannsslipp på 15 l/s. Naturlig vannføring i Langtjønnbekken er vurdert å være tilstrekkelig for å opprettholde en bestand av stasjonær ørret i vassdraget.

Sweco har vurdert at det ikke er nødvendig å installere omløpsventil i kraftstasjonen, da årssikker vannføring fra tilsigsbekkene vil sikre vann nedstrøms kraftstasjonen, avhengig av plassering. Det anbefales imidlertid å installere en anordning ved kraftstasjonen slik at fisk kan vandre uhindret opp til Sagvollfossen. Ved etablering av kulp ved utløpet av kraftverket og en relativt flat utløpskanal, samt påfylling av gytegrus i denne, vil gytepotensialet kunne økes.

Søker har ikke kommentert resultatene og anbefalingene fra Sweco. NVE vurderer det slik at søker holder fast på de argumenter som tidligere er gitt.

NVE er enig med FM og DN i at kraftstasjonen må flyttes oppstrøms anadrom strekning. I følge St.prp. nr. 32 (2006-2007) skal nye inngrep ikke gjennomføres dersom det *"fører til endring av naturlig vannføring, vanntemperatur, vannkvalitet eller vandringsforhold på lakseførende strekning som er av nevneverdig betydning for laksen"*. NVE mener at det må slippes en viss minstevannføring fra inntaket for å opprettholde en viss vannføring på øvre deler av utbyggingsstrekningen. Etter vårt syn vil en aksept for at det ikke skal slippes minstevannføring ha langt større konsekvenser enn at det er et begrenset uttak fra vannet til vannledningen. Det er stasjonær ørret på strekningen, og etter all sannsynlighet også bunndyr og annet vannavhengig liv i og langs elva som bør tas hensyn til ved slipp av noe minstevannføring. Vi mener at nødvendig avbøtende tiltak for å sikre anadrom fiskeoppvandring opp til Sagvollfossen, er å flytte stasjonen opp til foten av fossen. Installasjon av omløpsventil vil hindre brå endringer i vannføringen nedenfor kraftstasjonen ved uforutsette utfall av kraftstasjonen. Virkningene for anadrom fisk vil med et slikt krav etter vårt syn være innenfor det som kan aksepteres i et nasjonalt laksevassdrag.

Dyre- og fugleliv

Straumtjønna – Byavatnet er prioritert viltområde i Orkdal kommune. Området er karakterisert som svært viktig i forhold til biologisk mangfold. Det oppgis at det er hekkeområde for hensynskrevende fugler og leveområde for bl.a. oter. Smålom er, i følge søknaden, observert i Byavatnet. Smålom bruker vannet som fiskeområde og hekker sannsynligvis i nærheten. Munklitjønna er leveområde for oter, og grønnspett har yngleområde i Munklia. Utbyggingen vil, ifølge søker, foregå i utkanten av

prioritert område for vilt. Det er ikke registrert spesielle dyr eller fugler som vil bli berørt av reguleringen i Strømtjønnå. I følge kommunen og FM er det observert hekkende storlom i Strømtjønnå. FM har uttalt at det er usikkert om omsøkte 2 m regulering av Strømtjønnå vil virke negativt for hekkingen, men åpner likevel for en slik regulering. Hekkende storlom er også registrert i Munklitjønnå og Byavatnet, slik at den, i følge FM, neppe vil forsvinne fra området.

Søker er enig i at hekkende fugler er avhengig av stabil vannstand, men mener at dette problemet allerede er gjeldende så lenge kommunen regulerer vannet. Søker viser til at det er gode muligheter for hekkende fugl i tilliggende vann. Søker imøtekommer skepsis til reguleringen av Strømtjønnå fra FM og to grunneiere ved å redusere reguleringshøyden fra 4 m hele året til 1 m om sommeren og 2 m resten av året.

Storlom er klassifisert som sårbar på Norsk Rødliste. Sannsynligvis hekker storlom i Strømtjønnå fra isen går, 20. mai, og frem til juli. NVE vurderer at drikkevannsuttak fra Strømtjønnå om sommeren svært sjelden har omfattet 1 m nedtapping, da tilsiget er høyt på denne årstiden og uttaket de siste årene har vært svært lite. Vi er derfor ikke enig i søkers vurdering i at samme nedtapping allerede eksisterer i Strømtjønnå. NVE mener at dersom det skal gis konsesjon bør det settes restriksjoner for nedtapping av vannet i hekkeperioden selv om det er alternative hekkelokaliteter i nærheten. Selv små endringer i en av hekkelokalitetene kan virke negativt for hekkingen. NVE mener at en slik begrensning ikke har store konsekvenser for produksjonen, samtidig som det vil sikre at Strømtjønnå fortsatt vil være en aktuell hekkelokalitet.

Landskap og friluftsliv

Utbyggingsområdet til Sundli kraftverk er avsatt som LNF-område i kommunens arealplan. Prosjektet vil ikke berøre inngrepsfrie områder.

Etter justering av søknaden er det søkt om å regulere Strømtjønnå med 1 m senking fra 20. mai – 20. august, og 2 m resten av året. Det er beregnet at 2 m nedtapping vil tørrelegge et areal rundt vannet på omkring 0,1 km². Etter vårt syn vil dette innebære at det blir en tidvis synlig reguleringsone, noe som kan ha uheldige landskapsmessige virkninger.

Deler av utbyggingsområdet blir mye brukt til utfart og lokalt til turer og jakt i den isfrie perioden. To av grunneierne, som står bak prosjektet, er opptatt av den miljømessige og estetiske effekten ved regulering av Strømtjønnå. I følge grunneierne har 4 m regulering aldri vært praktisert i forbindelse med kommunens vannuttak. De har registrert en reguleringshøyde på 1-1,5 m i den isfrie perioden. Grunneierne påpeker at etter nedgradering av Strømtjønnå som reservedrikkevannskilde har fritidsaktiviteter rundt vannet tiltatt, særlig fritidsfiske.

NVE mener at dersom reguleringshøyden begrenses noe i barmarkssesongen også, etter at hekkeperioden for storlom er over, vil virkningene for landskaps- og friluftsinnteresser i tilstrekkelig grad bli ivarettatt.

Søker har vurdert flere ulike traseer for fremføring av rørgata. Endelig rørtasé skiller seg noe fra opprinnelige trasé ved at den vil følge Munkliveien på deler av strekningen. Alternativet med rørgate lagt i veien helt fra inntaket har søker gått bort fra. Begrunnelsen er at dette alternativet vil medføre sprenging nær eksisterende dam i Strømtjønnå, og at konsistensen i fjellmassene langs denne traseen kan medføre sprekkdannelser i fjellet og påfølgende lekkasjer.

Kommunen har uttalt at rørgata bør følge veien så langt det lar seg gjøre for å gjøre inngrepet så lite omfattende som mulig.

NVE mener at fremføring av rørgate kan etableres på en miljømessig akseptabel måte ved god detaljplanlegging. Dette vil kunne ivaretas av NVE ved ev. godkjenning av detaljplanene.

Kulturminner

Det er ikke påvist automatisk fredete kulturminner i utbyggingsområdet.

Det er imidlertid fortsatt synlige rester etter rør og demning fra et tidligere kraftverk som sto rett ved ny planlagt kraftstasjon. Søker mener at dersom eierne av det tidligere kraftverket er interessert i å ta vare på det, vil det være positivt for Sundli kraftverk ved å vise kontinuiteten i bruken av vannet som vannkraftressurs. Konsekvensen for kulturminner i området kan, i følge søker, derfor bli positiv som følge av den planlagt utbyggingen.

MIKRAST-prosjektet har vurdert det tidligere kraftverket å trolig være lite bevaringsverdig. MIKRAST har likevel vurdert at vassdraget er lokalthistorisk interessant og at historien bør dokumenteres.

Fylkeskommunen, FK, har uttalt at nyere tids kulturminner som det finnes spor av i dette vassdraget, er kulturminner som det er få eksempler igjen av i fylket. Industriaktiviteten til Løkken verk og aktiviteten på Strandheim bruk var, i følge FK, ledende og kontrollerende for industriutviklingen i hele dalføret. Det er derfor ikke usannsynlig at sporene etter aktivitet i dette vassdraget også har slik tilknytning. FK mener at det bør stilles krav om at sporene og restene etter kraftstasjon og rørgate, kvernhus, mølle, sagverk og stamphus dokumenteres. Dette kan gjøres ved en kort beskrivelse, kartfesting og ved oppmåling og fotografering før tiltak igangsettes i terrenget.

Søker har i sin kommentar til FK uttalt at de kulturminner man kjenner til er inntegnet på kart. De synlige sporene er også fotografert. Opplysninger om de fleste eldre kulturminner er kun muntlige overleveringer, i følge søker, og beskrevet i Orkdalsboka av A. Skrondal. Rørtrasé og utbygging for øvrig vil, i følge søker, ikke komme i konflikt med kjente kulturminner da rørgata vil følge vannledningstraseen og veger i området.

NVE kan ikke se at rester av tidligere kraftverksdrift i vassdraget blir direkte berørt ved bygging av Sundli kraftverk. Derfor er det etter vår oppfatning ikke aktuelt å sette særskilte krav til bevaring av disse. Eksisterende dokumentasjon av kulturminnene kan ev. oversendes FK, men dette må baseres på frivillighet.

Oppsummering

NVE legger vekt på at tiltaket vil gi ca. 5 GWh/år i økt kraftproduksjon og bidra til lokal næringsutvikling og verdiskapning. NVE vurderer samlet sett at en utbygging av Sundli kraftverk har få miljømessige konsekvenser dersom det pålegges vilkår om en viss minstevannføring, flytting av kraftstasjon og installasjon av omløpsventil. Med noe begrensninger på reguleringshøyden i sommersesongen, mai – september, av hensyn til storlom, landskap og friluftsliv, vil en regulering av Strømtjønna etter vårt syn ha begrensede negative konsekvenser. NVE vurderer samlet sett at en utbygging inkludert regulering av Strømtjønna i liten grad vil forringe brukerinteressene knyttet til vassdraget.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at

kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Jamtåsbekken vasskraftlag DA tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Sundli kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til energiloven

Jamtåsbekken kraftlag har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer en 120 m lang jordkabel med spenning på 22 kV til eksisterende linjenett. Virkningene av linjetilknytningen inngår i NVEs helhetsvurdering av planene, men er ikke avgjørende for konsesjonsbehandlingen. Det er inngått skriftlig avtale med Orkdal Energi AS om drifting av høyspentanlegg. Det synes å være tilstrekkelig kapasitet i lokalnettet til å ta imot produksjonen fra kraftverket. NVE finner det ikke nødvendig med egen anleggskonsesjon etter energiloven da nødvendig høyspentanlegg kan bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon. Kraftlaget vil uavhengig av denne vurderingen selv ha ansvar for å klarere at det er kapasitet på alle nettnivåer til å ta i mot kraftproduksjonen.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Reguleringsgrenser og vannslipp

Det er søkt om å regulere Strømtjønna 1 m om sommeren og 2 m om vinteren, samt å benytte Byavatnet som flomdempingsmagasin.

FM og kommunen har påpekt at Strømtjønna og Byavatnet er lokalitet for ulike fugler, bla storlom. Storlom er sårbar i følge Norsk Rødliste. FM er usikker på om reguleringen vil virke negativt for hekkende fugl, men går ikke i mot en slik regulering. NVE mener at det må tas spesiell hensyn til tidvis hekkende storlom i Strømtjønna ved å opprettholde vannet som mulig hekkelokalitet. Landskapet og friluftsinteressene knyttet til vannet må også ivaretas. NVE fastsetter derfor følgende reguleringsgrenser:

Magasin	Reguleringsgrenser		Reguleringshøyde m	Naturlig vannstand
	Øvre kote	Nedre kote		
Strømtjønna	242,5	240,5	2	242,5
1.juni – 31. juli	242,5	242,4	0,1	
1. aug – 30.sept	242,5	241,5	1	
1. okt – 31. mai	242,5	240,5	2	
Byavatnet			0,63	

NVE påpeker at aktiv regulering av Byavatnet ikke skal forekomme, utover å fungere som flomdempingsmagasin som i dag.

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs vurdering av minstevannføring:

Middelvannføring	m ³ /s	0,433
Alminnelig lavvannføring	l/s	30
5-persentil sommer	l/s	37
5-persentil vinter	l/s	32
Største slukeevne	m ³ /s	0,846
Minste slukeevne	m ³ /s	0,07

FM mener at det er uheldig at det ikke skal slippes minstevannføring fra inntaket slik at strekningen fra inntaket til samløp Langtjønnbekken blir tørrlagt. Øvre Stamphusfoss som ligger på denne strekningen vil få redusert vannføring sammenliknet med i dag. Omsøkte utbygging vil, i følge FM, også medføre redusert vannføring i Sagvollfossen. Av hensyn til anadrom strekning mener FM og DN at det bør slippes en minstevannføring.

Søker er enig i at strekningen nedstrøms inntaket vil bli tørrlagt i lengre perioder, men at det ikke vil medføre stor endring i forhold til dagens situasjon. Søker holder fast ved at det ikke er behov for å slippe minstevannføring. Sweco, som har utført fiskeundersøkelser i elva, mener at minstevannføring ikke er nødvendig så lenge det lekker noe vann fra eksisterende dam i Strømtjønnna.

NVE mener på generelt grunnlag at det skal opprettholdes en viss vannføring på en berørt elvestrekning for å opprettholde et visst livsgrunnlag for vanntilknyttede organismer. Det skal derfor slippes en minstevannføring på 30 l/s hele året som vurderes å være tilstrekkelig for å opprettholde akvatisk liv. Måleanordningen av minstevannføring kan anordnes slik at den inkluderer lekkasjen, dersom det er ønskelig, så lenge kravet på 30 l/s er oppfylt. Endelig løsning for måleanordning av minstevannføring tas som del av detaljplanene.

DN og FM ber om at kraftstasjonen flyttes ovenfor anadrom strekning med begrunnelse i at Orkla er nasjonalt laksevassdrag. Sweco, som har utført fiskeundersøkelser i bekken, er enig i denne vurderingen. I følge søker vil flytting av kraftstasjonen opp til Sagvollfossen, 4 m redusert fall, føre til 0,1 GWh redusert produksjon i året. NVE er enig i at kraftstasjonen må flyttes nær Sagvollfossen av hensyn til anadrom fisk og at beskyttelsesregimet for Orkla som nasjonalt laksevassdrag skal ivaretas.

Søker har beregnet at vilkår om restriksjon på nedtapping av Strømtjønnna om sommeren, minstevannføringsslipp hele året samt flytting av kraftstasjonen vil medføre ca. 0,4 GWh tapt produksjon. Total produksjon for prosjektet med disse avbøtende tiltakene blir da omkring 5 GWh/år.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Driften av kraftverket må være slik at kjøringen blir mest mulig jevn, og med myke overganger. For å unngå brå endringer i vannføringen, ved uforutsett utfall av kraftverket, skal det installeres en automatisk forbislippingsventil i kraftverket som skal ha tilsvarende kapasitet som halvparten av maksimal slukeevne.

Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringskravet, og magasinet er på laveste tillatte vannstand for sesongen, skal hele tilsiget slippes forbi. Kraftverket skal i slike situasjoner ikke være i drift.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Trondheim og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang. Detaljer i prosjektet, som utforming av inntaket, støydemping og miljøtilpasning av kraftstasjonen med mer, ligger under denne post.

NVE stiller krav om at rørgaten skal graves ned på hele strekningen dersom NVE ikke godkjenner annet av miljømessige hensyn. Rørgaten skal i størst mulig grad legges inntil eksisterende bilveg. Eventuelle terrengskader som følge av anleggsarbeidet må utbedres så langt som praktisk mulig.

Endelig plassering og utforming av inntaksdammen må komme fram i detaljplanene. Utbygger må legge stor vekt på at rørgatetraseen blir så lite synlig som mulig etter at anlegget er ferdig. Anleggsarbeidet ved Strømtjønna må foregå utenom hekkeperioden for storlom. NVEs regionkontor vil kunne fastsette endelige tidsrammer for dette.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Ev. pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Fylkeskommunen ber om at nyere tids kulturminner i Jamtåsbekken dokumenteres. Som tidligere nevnt så blir ikke disse kulturminnene berørt, og NVE vil derfor ikke gi pålegg om dette.

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsendelse av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jf. kulturminneloven § 8 (jf. vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Andre merknader

Søker har kommentert at flytting av kraftstasjonen vil medføre at en av fallrettseierne vil bli avskåret fra prosjektet, og at det vil bli behov for en ny prosess i Jordskifteretten.

NVE mener at det forhold at en av grunneierne mister sin del av fallet i en konsesjon, ikke er av avgjørende betydning så lenge tiltaket slik det var omsøkt var i konflikt med beskyttelsesregimet for nasjonale laksevassdrag.

"Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker" gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Orkdal kommune har gitt dispensasjon fra arealplanen for bygging av Sundli kraftverk.

Strømtjønna er reservevannkilde for Orkdal kommune. Orkdal kommune tar i dag ut 20-30 l/s vann fra Strømtjønna om sommeren som slippes tilbake til elva nedstrøms kloringsanlegget. Det er skrevet

avtaleforslag med Orkdal kommune som er behandlet i Hovedutvalget for drift. Avtalen omhandler de rettigheter kommunen har og som kan utnyttes av kraftverket.

En avtale mellom utbygger og kommunen om samordning av reservevannuttak og kraftverksdrift er av privatrettslig art, men en avtale må ikke være i konflikt med de fastsatte konsesjonsvilkår. NVE påpeker at utbygger plikter å sørge for at mengde og kvalitet på vannet opprettholdes som i dag. Utover dette har NVE ingen merknader til temaet.

Det er søkt etter forurensningsloven om tillatelse til å gjennomføre tiltaket. Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.